

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Loděnice, okres Znojmo

671 75 Loděnice 134

Identifikátor školy: 600 127 494

Termín konání inspekce: 13. – 15. listopad 2001

Čj.	126 162/2001-05092
Signatura	ol6cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Loděnice, okres Znojmo, je úplnou základní školou, která nemá právní subjektivitu. Sdružuje základní školu a školní družinu. V letošním školním roce školu navštěvuje celkem 148 žáků. Zřizovatelem je Obec Loděnice, okres Znojmo. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16 847/96-2, ve 3., 4. a 5. ročníku podle vzdělávacího programu Obecná škola, č. j. 12 035/97-20.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce hodnotila kvalitu, průběh, podmínky a výsledky vzdělávání v předmětech *matematika a český jazyk* na 1. stupni ZŠ a v předmětech *matematika, fyzika a německý jazyk* na 2. stupni ZŠ. Hodnocení vychází z hospitací ve sledovaných předmětech, kontroly povinné dokumentace, kontroly plnění učebního plánu a osnov. Kvalita, průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, metod a forem práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Plánování a příprava výuky

Časová dotace sledovaných předmětů na 1. i na 2. stupni odpovídala schválenému učebnímu plánu a členění učiva do jednotlivých ročníků korespondovalo s příslušnými učebními osnovami. Kontinuita výuky je zabezpečena prostřednictvím tematických plánů, které současně zamezují obsahové duplicitě při plánování výuky. Stanovené výukové cíle byly reálné, odpovídaly aktuálnímu složení a jejich plnění bylo učiteli průběžně sledováno. V menší části sledované výuky byly cíle zaměřovány s tématem hodiny. Vzdělávání žáků se specifickými poruchami chování a učení probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů.

Plánování a příprava výuky sledovaných předmětů na 1. i na 2. stupni byly na velmi dobré úrovni.

Personální podmínky výuky

Výuku na 1. stupni ZŠ zajišťují vyučující bez kvalifikace. Tato skutečnost se v některých hospitovaných hodinách negativně projevila zejména v metodickém vedení hodiny. Učitelé, kteří vyučují sledované předměty na 2. stupni ZŠ splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle příslušných právních předpisů.

Personální zajištění výuky na 1. stupni ZŠ je průměrné, na 2. stupni ZŠ vynikající.

Materiální podmínky výuky

Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly prostorné, čisté, účelně vybavené a vhodně vyzdobené žákovskými pracemi a názornými pomůckami. Vybavení školy didaktickou technikou, pomůckami, odbornou, naučnou a metodickou literaturou i slovníky pro výuku německého jazyka je na velmi dobré úrovni. V hodinách matematiky na 2. stupni ZŠ nebyla využívána didaktická technika, k zefektivnění práce žáci používali tabulky a kapesní kalkulátory. Pro výuku německého jazyka je na škole zřízena učebna, která je vybavena nástěnnými přehledy německé gramatiky. Učitelka německého jazyka však nemá k dispozici žádné časopisy, kterými by mohla zpestřit výuku. Výuka fyziky probíhala v odborné učebně, jejíž výzdoba a vybavení učebními pomůckami však příliš nepřispívaly ke zvýšení zájmu žáků o předmět. Vybavení fyzikálního kabinetu je převážně zastaralé a nedostatečné pro

frontální žákovské pokusy.

Materiální zabezpečení výuky sledovaných předmětů na 1. stupni a matematiky a německého jazyka na 2. stupni je i přes dílčí nedostatky velmi dobré. Rezervy zůstávají v materiálním vybavení pro výuku fyziky, které je na průměrné úrovni.

Psychohygienické podmínky výuky

Výukové prostory většinou odpovídaly psychohygienickým požadavkům. V rozvrhu hodin byly rovněž psychohygienické zásady respektovány. V menší míře však byly vytvářeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad v průběhu hodin. V některých hodinách učitelé včas nereagovali na pokles pozornosti žáků, nezařazovali dostatečné množství relaxačních aktivit.

Psychohygienické podmínky výuky sledovaných předmětů na 1. i na 2. stupni byly na průměrné úrovni.

Motivace a hodnocení

Nevýrazná vstupní motivace ve všech hospitovaných hodinách většinou spočívala ve sdělení tématu, někdy cíle hodiny. V menší části sledované výuky učitelé využívali k motivování žáků aktualizace učiva, příklady z praxe a mezipředmětových vztahů. Nejčastěji využívaným motivačním prvkem byla většinou neadresná pochvala. Hodnocení výkonu žáků v průběhu hodin, bylo-li uskutečněno, bylo objektivní a spravedlivé, mělo pozitivní vliv na zvýšení aktivity a pozornosti žáků. Vyučující většinou prováděli závěrečné shrnutí učiva v závěru hodin, avšak zhodnocení výkonu žáků, analýza opakovaných chyb či vedení žáků k sebehodnocení a k hodnocení ostatních bylo sledováno zřídka.

Motivace a hodnocení byly ve sledovaných hodinách na 1. i na 2. stupni na průměrné úrovni.

Interakce a komunikace

Sledovaná výuka probíhala v příjemné a přátelské pracovní atmosféře. Dohodnutá pravidla jednání byla učiteli i žáky respektována a dodržována. Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře a toleranci. Cílevědomá komunikace mezi žáky navzájem byla sledována v menší míře, stejně jako systematický rozvoj komunikativních schopností žáků. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá. Žáci většinou projevovali k výuce pozitivní vztah a jejich chování bylo bezproblémové.

Interakce a komunikace byly ve sledované výuce na 1. i na 2. stupni velmi dobré.

1. stupeň ZŠ

Organizace, formy a metody výuky

Organizační pokyny učitelů byly ve většině hospitovaných hodin srozumitelné a přiměřené věku a možnostem žáků. Kvalita jednotlivých hodin po stránce organizační byla přímo závislá na invenci a pedagogické zdatnosti učitelů. V menší části sledované výuky vyučující využívali rozmanitých metod a forem práce, snažili se vytvářet prostor pro samostatné učení a sledovali, čeho mají žáci v průběhu vyučování dosáhnout. Převážná část výuky se však spíše vyznačovala tématickou neprovázaností a metodickou nepromyšleností. Prvky vzdělávacího programu Obecná škola, který je deklarován ve 3. – 5. ročníku, byly ve výuce sledovány zřídka. Rovněž diferenciací úkolů s ohledem na individuální schopnosti žáků byla učiteli využívána v menší míře. Žáci většinou dokázali použít získané dovednosti v jednoduchých

poznávacích a praktických úlohách. Menší zběhlost však prokazovali ve vyjadřování vlastních názorů, ve formulaci otázek a v diskusi. Učivo bylo v hodinách matematiky i českého jazyka interpretováno věcně a odborně správně.

Organizace, formy a použité metody práce nevytvářely vždy dostatečný prostor pro důsledné naplňování vzdělávacího programu, byly na průměrné úrovni.

2. stupeň ZŠ

Matematika

Výukové cíle ve sledovaných vyučovacích hodinách byly přiměřené vzhledem ke složení jednotlivých tříd a plynule navazovaly na předchozí učivo. Pokyny, kterými se žáci řídili, byly srozumitelné a jasné, učivo bylo interpretováno věcně správně. Většina hodin byla věnována procvičování, ověření znalostí a aplikaci probraného učiva. Časté střídání metod a forem práce umožňovalo efektivní využití času a aktivní učení. Vhodně volené příklady přispívaly k rozvoji logického myšlení. Žáci prokazovali velmi dobré dovednosti při práci s tabulkami. Zadáváním samostatných prací vyučující ověřovali pochopení úkolů, vzájemná kontrola žákům poskytovala zpětnou vazbu. V menší míře byla využívána metoda práce s chybou.

Organizace, formy a metody práce v hospitovaných hodinách matematiky byly velmi dobré.

Fyzika

Tradiční metody a formy práce jako je výklad a řízený rozhovor, které ve výuce fyziky převládaly, nepřispívaly k aktivitě a zapojení všech žáků do výuky. Dlouhý zápis do sešitů, diktovaný vyučujícím, snižoval efektivitu využití vyučovacího času a v hodinách pak zbýval malý prostor pro zopakování a procvičení nového učiva. Zvýšený zájem žáků podnítily předvedené demonstrační pokusy, kterých však vzhledem k probírané látce nebylo dostatečné množství. Vhodně působilo využívání vlastních zkušeností žáků při vyvozování nového učiva a řešení praktických úloh.

Organizace, formy a metody práce v hodinách fyziky byly průměrné.

Německý jazyk

Struktura sledovaných hodin německého jazyka odpovídala věku žáků a většinou i stanoveným výukovým cílům. Učivo bylo žákům předkládáno přiměřenou formou, s ohledem na specifické podmínky třídy a hodiny byly většinou vedeny v cizím jazyce. Učitelka využívala při práci rozmanitých metod, skupinových a párových forem práce i improvizace, vedla žáky k přirozené reakci v cizím jazyce a k samostatnému vyjádření vlastního názoru. Menší část sledované výuky byla příliš výrazně zaměřena na gramatické a lexikální osvojení učiva, komplexnímu rozvoji řečových dovedností byla věnována menší pozornost. K poslechu autentických textů byla v hodinách účelně využívána audioteknika. Učivo bylo ve všech sledovaných hodinách interpretováno správně.

Organizace, použité metody a formy práce většinou odpovídaly současným trendům ve výuce cizích jazyků a byly na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě zjištěných skutečností ČŠI hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém a matematice na 1. stupni ZŠ jako průměrné.

Kvalita výuky z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech matematika a německý jazyk na 2. stupni ZŠ byla velmi dobrá, ve fyzice průměrná. Celkově byla kvalita vzdělávání na 2. stupni velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ve spolupráci s pedagogickým kolektivem a na základě analýzy současného stavu a prostředí, ve kterém se škola nachází, ředitelka zpracovala koncepci rozvoje školy pro období 1999 – 2003. Stanoveným koncepčním záměrům ve většině oblastí odpovídá roční plán práce školy na školní rok 2001/2002, jehož součástí je i plán hlavních úkolů školy. Tento plán obsahuje rovněž termíny splnění úkolů a osoby zodpovědné za jejich splnění. Roční plán práce je dále rozpracován do měsíčních plánů. Koncepce i stanovené cíle jsou reálné a jsou postupně naplňovány. Zpětná vazba je zajištěna pravidelným vyhodnocováním plnění úkolů na pracovních poradách i průběžně. Plánování činnosti školy se aktivně a iniciativně účastní nejen všichni pracovníci školy, ale i žákovská školní rada. Vedení školy se schází se zástupci jednotlivých tříd nejen na začátku školního roku (společná diskuse zavedení zájmových kroužků, o mimoškolních akcích), ale i operativně, v případě potřeby. Škola nabízí žákům řadu volitelných předmětů (seminář z přírodopisu, zeměpisu, informatika, německá konverzace a technické činnosti), zájmových útvarů a nepovinné předměty sborový zpěv a sportovní hry.

Plánování je pojato jako ucelený systém, je funkční a jeho úroveň je velmi dobrá.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitelka a její zástupce. Jako poradní orgán vedení školy slouží pedagogická rada, která je účinně využívána v důležitých oblastech činnosti školy, zejména při plánování. Kompetence všech pracovníků školy jsou vymezeny, v samostatném dokumentu však zakotveny nejsou. V povinné dokumentaci školy byly zjištěny dílčí nedostatky, které byly z velké části odstraněny v průběhu inspekce. Řád školy obsahuje všechna ustanovení dle vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole, v platném znění, jsou v něm zakotveny povinnosti i práva žáků a rodičů. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny řádně, v dostatečném rozsahu a mají dobrou vypovídací hodnotu. Výroční zpráva poskytuje dostatek informací o škole a je zpracována informativní a přehlednou formou. Školní řád, výroční zpráva, koncepce i roční plán práce školy na rok 2001/2002 byly projednány a schváleny pedagogickou radou. Rozvrh hodin a délky přestávek korespondují s platnými právními předpisy. Přenos informací směrem k pracovníkům školy je realizován především na poradách, důležité informace a materiály jsou vyvěšeny na nástěnce. Informovanost žáků zajišťuje žákovská školní rada a třídní učitelé. Rodiče získávají informace o prospěchu a chování žáků na třídních schůzkách a prostřednictvím žákovských knížek, v případě potřeby navštěvují školu individuálně. Osobní materiály žáků i zaměstnanců školy jsou bezpečně uloženy v ředitelně.

Škola se vhodně prezentuje na veřejnosti, pořádá řadu kulturních a společenských akcí (besídky, akademie, akce s rodiči, aj.) a žáci se zapojují do pěveckých, literárních, výtvarných a sportovních soutěží a olympiád. Velmi dobrá je spolupráce školy s místní mateřskou školou

a základní školou v obci Jezeřany-Maršovice.

Organizování umožňuje účinné řízení školy a je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení vychází z ročního plánu práce školy, je funkční, avšak s plánováním a zejména s kontrolou jednotlivých činností netvoří vždy zcela provázaný systém. Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení s konkrétně určenými pravidly, dává pracovníkům prostor pro seberealizaci a uplatnění vlastní iniciativy. Pomoc začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím je zajištěna prostřednictvím uvádějících učitelů. Uvádění těchto pedagogických pracovníků je realizováno na základě plánu uvádění do praxe, který je rozpracován do jednotlivých měsíců. Pro hodnocení pracovníků a jejich diferencované odměňování zpracovala ředitelka školy kritéria, se kterými byli zaměstnanci seznámeni. Další vzdělávání pracovníků vedení školy podporuje a umožňuje, avšak účast na vzdělávacích akcích je ztížena špatnou dopravní obsluhností.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly činnosti i provozu školy vychází z plánu kontrolní činnosti. Kontrola práce výchovného poradce a kontrola realizace minimálního preventivního programu v plánu zahrnuty nejsou. Tyto oblasti ředitelka kontroluje průběžně a je o nich informována. Kontrola výchovně vzdělávací práce je realizována především prostřednictvím hospitační činnosti ředitelky a jejího zástupce. Hospitační záznamy mají spíše popisný charakter, neobsahují úkoly ani opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Výsledky hospitací jsou s pracovníky projednávány. Ze zápisů z pedagogických rad ani z hospitačních záznamů však nevyplývá analýza zjištěných poznatků a jejich využití pro pozitivní ovlivňování další práce školy a zkvalitňování práce učitelů. Méně účinná je rovněž kontrola v oblasti vedení pedagogické dokumentace. Kontrola výsledků vzdělávání je zajišťována prostřednictvím analýzy písemných prací v jednotlivých ročnících. Prospěch, chování a absence žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na pedagogických radách.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, jejich rozsah odpovídá velikosti školy a mají celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání umožňují realizaci deklarovaných vzdělávacích programů a jsou i přes dílčí nedostatky celkově velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Minimální preventivní program

Výchovný poradce na škole vykonává současně funkci školního metodika prevence. Ve spolupráci s vedením školy metodik prevence zpracoval minimální preventivní program. Na tvorbě programu se částečně podíleli i ostatní pracovníci školy. Minimální preventivní program obsahuje především seznam akcí zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů a nejsou v něm vymezeny cílové skupiny (vzhledem k rodičům, žákům, učitelům) ani jasně a srozumitelně formulovány cíle, což poněkud znesnadňuje vyhodnocování jeho účinnosti. Na škole je zřízena linka důvěry a na 1. i na 2. stupni ZŠ je realizován program zdravého způsobu života. Spolupráce s okresním metodikem prevence je spíše nárazová, spolupráce s rodiči je omezena zejména na třídní schůzky. Školní metodik prevence se v rámci možností zúčastňuje vzdělávacích akcí v oblasti prevence patologických jevů a získané poznatky a informace předává individuálně nebo na poradách dalším pracovníkům. Systematické vzdělávání všech učitelů však ze zápisů z pedagogických rad ani z jiných materiálů nevyplývá. Postup pro případ výskytu sociálně patologických jevů není písemně zpracován.

Činnost školního metodika prevence a realizace minimálního preventivního programu je i přes dílčí nedostatky účinná a je na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 4. 1999, č. j. 011-229/99/Řep
- Koncepce rozvoje ZŠ Loděnice na období 1999-2003
- Roční plán práce pro školní rok 2001/2002
- Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2000/2001
- Plán kontrolní činnosti na rok 2001/2002
- Záznamy z hospitační činnosti
- Tématické plány
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Řád školy
- Rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Kniha úrazů
- Personální dokumentace pracovníků školy
- Záznamy o práci v zájmových útvarech
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti č. j. O-12-06/9697 – 1025/96

ZÁVĚR

Kvalita výuky na 1. stupni ZŠ byla průměrná, na 2. stupni ZŠ velmi dobrá.

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z hospitací ve sledovaných předmětech, standardizované evaluační nástroje nebyly ČŠI využity. Žáci ve většině hodin projevovali o výuku zájem, dokázali samostatně pracovat s učebnicí a učebními texty. Menší zběhlost však prokazovali ve vyjadřování vlastních názorů, v diskusi a v praktickém používání německého jazyka.

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků jsou velmi dobré. Účinnost kontrolních mechanismů je průměrná. Podmínky vzdělávání celkově vytvářejí velmi dobrý předpoklad pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti.

Ve srovnání s inspekčními zjištěními z roku 1996 došlo k pozitivnímu posunu zejména v oblasti organizování a vedení a motivování zaměstnanců. Ve srovnání s rokem 1996 se však zhoršila situace v personálním zajištění výuky na 1. stupni ZŠ.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Mgr.Zdeňka Nešetřilová v.r.
Člen týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Mgr. Ladislav Fiala v.r.
Další zaměstnanci ČŠI:	Ludmila Čepičková	

Ve Znojmě dne 26. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 12. 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jaroslava Dohnalová

Mgr. Jar. Dohnalová v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Jih. kraje, odbor školství	2. 1. 2002	1/2002
Obec Loděnice, okr. Znojmo	2. 1. 2002	2/2002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány